

Oppisopimus on mahdollisuus opiskella ammatti

Joni Timonen on Terkossa oppisopimusharjoittelijana. Joni kertoo, miten järjestelmä toimii, ja miten hän kokee ammattiin kouluttautumisen työn ohella.

Oppisopimuksella on mahdollisuus opiskella itselleen ammatti. Sen perusidea on työntekijän, työnantajan ja oppisopimuskoulutuksen rahoittajan, eli paikkakunnan oppisopimustoimiston välinen sopimus. Oppisopimuksen voi solmia myös suoraan sen oppilaitoksen kanssa, joka järjestää nk. tietopuolisen opetuksen.

Itselleni tarjoutui mahdollisuus pyrkiä oppisopimuskoulutukseen onnistuneen työharjoittelujakson jälkeen Terkossa. Töitä oli tarjolla. Sovittiin työnantajan kanssa, että jatko vaatii alalle kouluttautumista. Otin yhteyttä Helsingin kaupungin oppisopimustoimistoon ja tiedustelin seuraavaksi alkavaa kirjastoalan oppisopimuskoulutusta. Koulutus alkoi syksyllä 2005 ja sen järjestäjänä Helsingin seudulla toimii Suomen Liikemiesten Kauppaopisto. Tutkintonimikkeenä on informaatio- ja kirjastopalvelualan merkonomitutkinto. Sitten allekirjoitettiin sopimus ja oppisopimus alkoi.

Erityisosaamista ja työelämän yleistaitoja

Oppisopimuksessa tärkeintä on työssä oppiminen, mutta yhtäläillä työkaluja työelämään antaa myös tietopuolinen opetus. Sopimuksen yksilöllisyys on sen valtti. Omalla työpaikalla saatu erikoisosaaminen on tärkeä meriitti koulutussuunnitelmaa rakennettaessa. Tähän aktivoi myös tietopuolinen opetus, jossa perehdytään työelämään laajasti.

Merkonomikoulutus on lähtökohtaisesti kaupanalan ammattitutkinto, joten myös informaatio- ja kirjastoalan suuntautumisvaiheessa opiskellaan paljon erilaisia aihepiirejä. Opiskelu ja opetus on hyvin integroitu työelämän tarpeisiin, mutta myös rajallisia teoreettisia kokonaisuuksia sivutaan ja niistä saa mielenkiintoisia tärpejä omakohtaiseen prosessointiin ja yleissivistykseen.

Oppisopimuksen erityisluonnetta korostaa ryhmän erilaisista työpaikoista tulevat jäsenet. Kahdestakymmenestä oppijasta kymmenen on kirjastolaisia ja kymmenen muista organisaatioista tai liike-elämästä. Aluksi koko ryhmä opiskelee yhdessä ja eriytyy opintojen toisella puoliskolla. Ryhmä on haastava. Se on mielenkiintoinen otos suomalaisesta työelämästä: ikähaarukka 19 – 45 vuotta, opiskelijoita Helsingin, Vantaan ja Kaarinan kaupunginkirjastoista, Eduskunnan kirjastosta, Työväenliikkeen kirjastosta sekä toinen puoli liike-elämästä: huoltamoalalta, viestintätehtävistä isossa organisaatiossa, vakuutusosalta, tukkukaupasta. He erikoistuvat myöhemmin asiakaspalveluun ja markkinointiin.

Kurssin oppijoiden kirjo avartaa

Erityisesti tässä vaiheessa, kun opinnot ovat yhteisiä, olen kokenut antoisimmaksi yleisten kansalaisvalmiuksien, työelämätietouden, atk-osaamisen, organisaatio- ja viestintäosaamisen sekä lakitietouden karttumisen. Ryhmää kannustetaan vuorovaikutukseen, keskusteluun ja argumentointiin. Kauankin opiskelusta sivussa ollut saa opiskelutaitoja ja -tietoja koskevaa aktivointia. Oppimistyylejä on monenlaisia ja nykyään voi onneksi valita omansa: lukeminen, luennot, omat tiedonhau.

Ammattitaito osoitettava

Oppisopimuksen anti todistetaan lopuksi näyttötutkintona, jossa arvioidaan oppijan ammattitaito. Koulutus on jaettu aihealueisiin, joita on neljä ja ne suoritetaan erikseen. Ammattitaito osoitetaan siis työpaikalla ja sen eteen tehdään töitä, projekteja, ja lopuksi dokumentoidaan oppimistulokset.

Työpaikalla oppija tekee yhteistyötä työpaikkaohjaajan kanssa, jonka kanssa koordinoidaan työntekoa ja oppimistavoitteita. Ja tietenkin arvioidaan oppimista, joka toivon mukaan on loistavaa!

Oppisopimuksen kesto on yksilöllinen. Se on kuitenkin rajattu kahdesta neljään vuoteen. Itselläni tutkinto pitäisi olla kahden ja puolen vuoden opiskelun jälkeen. Oppisopimus on määräaikainen työsopimus. Sen jälkeen työntekijä voi miettiä omat jatkosuunnitelmansa.

Terkossa paiskittava kunnolla töitä

Terkossa olen saanut tehdä töitä ihan kuin ”oikea” työntekijä. Töitä on tarjottu, eikä niistä ole käynyt kieltäytyminen. Omaan tahtiin ja omatoimisesti työtä tekemällä olen tutustunut kirjaston eri työvaiheisiin. Oppisopimus ei Terkossa ollut mikään ”tuttu juttu”, joten sain aluksi hieman tahkota omaa asemaani selväksi. Mutta perille meni. Mukaan mahtuu, terkkolaiset eivät katso karsaasti. Ihan huumorintajuisia, eivät pure.

Omaksi tiimikseni on muotoutunut asiakaspalvelu, mutta muitakin projekteja, esim. luettelointia on riittänyt. Jatkossa mm. viestintään liittyvät asiat kiinnostavat.

Joni Timonen (vas.) opastaa asiakasta aineistohaussa.

Kirjastossa on niin monen alan ihmisiä, että oman paikan löytäminen on tärkeää. Tätä kai onkin työelämän perusvalmiuksia, omien vahvuuksien ja

kehittämistarpeiden tunnistaminen. Sillä tiellä ollaan ja opittavaa riittää.
Terkossa on siis haastetta.

Kaikille oppisopimuksesta kiinnostuneille kirjastolaisille, jos puhtia ja tarmoa riittää, suosittelen lämpimästi.

Joni Timonen
Terveystieteiden keskuskirjasto
puh. 191 22643
joni.timonen [at] helsinki.fi